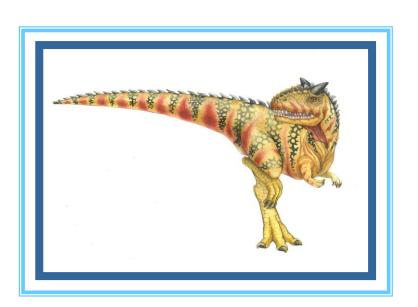
Bölüm 4: İş Parçacıkları (Threads)



BSM 309 – İşletim Sistemleri Yrd.Doç.Dr. Abdullah SEVİN



Hafta 4: İş Parçacıkları

- Genel Bakış
- Çoklu iş parçacığı (Multithreading) Modelleri
- İş parçacığı Kütüphaneleri
- Örtük (Saklı) İş parçacıkları
- İş parçacığı sorunları
- İşletim Sistemi Örnekleri
- Windows XP İş parçacıkları
- Linux İş parçacıkları





Hedefler

- İş parçacığı kavramını tanıtmak —CPU kullanımının en temel birimi (A thread is a basic unit of CPU utilization)
- Pthreads API'leri, Win32 ve Java iş parçacığı kütüphanelerini tanıtmak
- Çoklu iş parçacığı programlaması ile ilgili sorunları incelemek
- Örtülü iş parçacığını sağlayan stratejileri öğrenmek
- Windows ve Linux işletim sistemlerinde iş parçacığı desteğini kavramak



Motivasyon

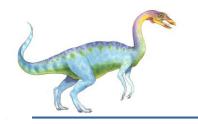
- Çoğu modern uygulamalar çoklu iş parçakcıklıdır
- İş parçacıkları uygulamanın içinde çalışırlar.
- Uygulama içinde birden fazla görev, ayrı iş parçacıkları tarafından gerçekleştirilebilir.
 - Güncellemeleri göstermek
 - Veri çekmek
 - Yazım denetimi, tuşa basılması, karakterin ekrana basılması
 - Ağ taleplerini yanıtlama
- Proses oluşturma fazla zaman alan ve kaynak tüketen bir işlemdir, iş parçacığı oluşturma ise daha az kaynak ve zaman tüketir.
- Kodu basitleştirmek, verimliliği arttırmak
- Çekirdekler genellikle çoklu iş parçacığı olarak çalışırlar.





- izlek iş parçacığı
 - Bir bilgi işleme sürecinde gerçekleştirilebilecek en küçük işlem birimi





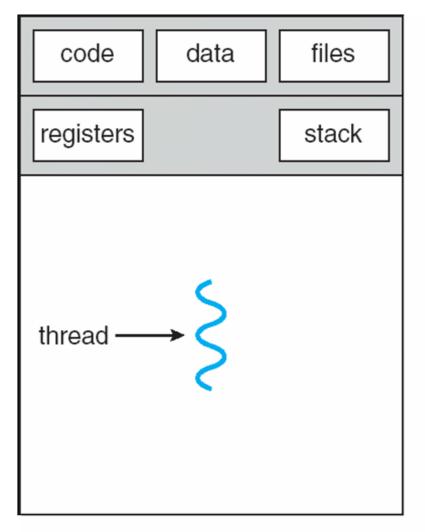
İş parçacığı ne demektir? (wikipedia)

■ İş parçacığı (iş parçacığı) bilgisayar biliminde, bir programın kendini eş zamanlı olarak çalışan birden fazla iş parçasına ayırabilmesinin bir yoludur.

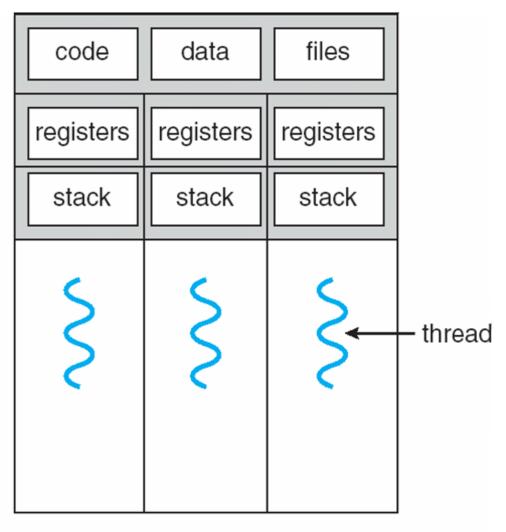




Tekli ve Çoklu iş parçacıklı Prosesler

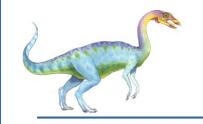


single-threaded process



multithreaded process

 Bir iş parçacığının kendisine ait bir ID'si, program sayacı, a register kümesi, ve yığını(stack) vardır



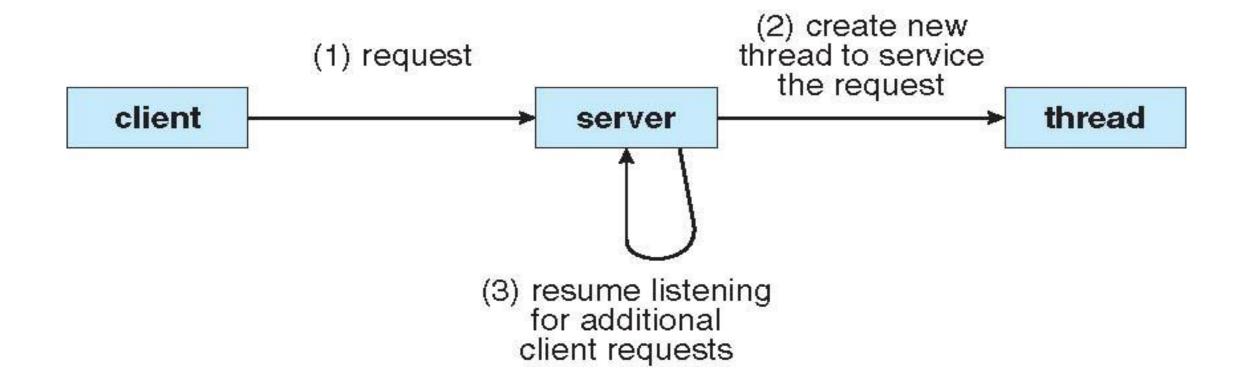
Faydaları

- **Duyarlılık/Hassasiyet:** Prosesin bir kısmı bloke olmuş olsa ise bile yürütmenin/programın devam etmesine izin verir. Özellikle arayüzlerde çok kullanışlı
- Kaynak Paylaşımı: İş-parçacıkları prosesin kaynaklarını kullanır. Paylaşılmış bellek veya mesajlaşmadan gibi haberleşmeye gerek yok zaten aynı belleği kullanırlar
- Tasarruf: prosesin oluşturulmasına göre daha kolay daha az masraflı. İşparçacıklarının değiştirilmesi içerik değiştirmekten daha kolay (Solaris de proses oluşturma 30 kat daha yavaş)
- Ölçeklenebilirlik: Çoklu-işlemcili sistemlerin mimarilerinin avantajlarından faydalanabilir. Çoklu iş parçacıkları paralel olarak değişik çekirdeklerde çalışabilir





Çoklu iş parçacığı Sunucu Mimarisi

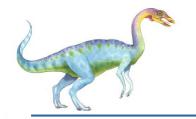






- Çok çekirdekli sistemler, programcıları verimlilik amacıyla aşağıdaki konulara zorlamaktadır:
 - Aktiviteleri bölme
 - Denge
 - Veri Bölümleme
 - Veri Bağımlılığı
 - Test ve Hata Ayıklama
- Paralellik, birden fazla görevi aynı anda yapmamıza olanak sağlar
- **Eş zamanlılık(Concurrency)**, birden fazla görevin yürütülmesini destekler
 - Tek çekirdekli/işlemcili sistemlerde çizelgeleyiciler eş zamanlılığı sağlar



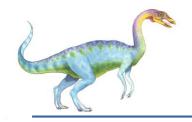


Multicore Programming (Cont.)

- Paralellik çeşitleri
 - Veri Paralelliği

 Aynı verinin alt kümelerini birden çok çekirdeğe dağıtır, (her birinde aynı işlem)
 - Görev Paralelliği
 İş parçacıklarını çekirdeklere dağıtır, her iş parçacığı ayrı bir işlem gerçekleştirir.
 - İş parçacıklarının sayısı arttıkça, iş parçacığı için mimari destek de artar
 - Donanım İş parçacığı sayısı kadar CPU'da çekirdek vardır
 - 8 çekirdekli Oracle SPARC T4 ve çekirdek başına 8 donanım iş parçacığı düşünün.



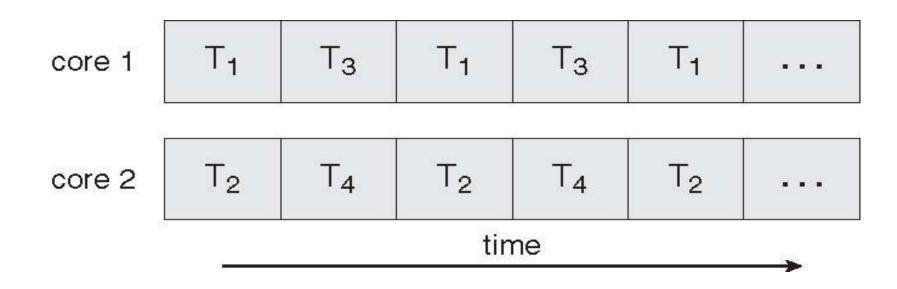


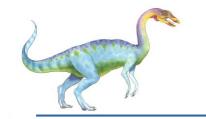
Tek Çekirdekli Sistemlerde Eşzamanlılık

■Tek-çekirdekli sistemlerde eş-zamanlı yürütme

single core $\begin{bmatrix} T_1 & T_2 & T_3 & T_4 & T_1 & T_2 & T_3 & T_4 & T_1 & \dots \end{bmatrix}$ time

■Çok-çekirdekli sistemlerde paralellik





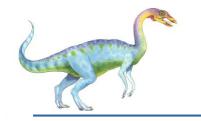
Amdahl Kanunu

- Hem seri hem de paralel bileşenlere sahip bir uygulamaya ek çekirdek eklenmesinden elde edilen performans artışlarını belirler.
- S seri bölümdür
- N işlemci sayısı

$$speedup \leq \frac{1}{S + \frac{(1-S)}{N}}$$

- Yani, eğer uygulama% 75 paralel /% 25 seri ise, 1'den 2 çekirdeğe çıkma, 1,6 kat hızlanma sağlar
- N, sonsuzluğa yaklaşırken, hızlanma 1 / S'ye yaklaşır





Kullanıcı İş Parçacıkları

- Kullanıcı İş parçacığı, kullanıcı seviyeli iş parçacığı kütüphaneleri ile yönetilir.
- 3 adet temel iş parçacığı kütüphanesi vardır:
 - POSIX iş parçacığı (Pthreads)
 - Win32 iş parçacıkları
 - Java iş parçacıkları

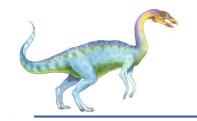




Çekirdek İş Parçacıkları

- Çekirdek tarafından çalıştırılır.
- Örnekler (Hemen hemen tüm genel amaçlı işletim sistemleri):
 - Windows XP/2000
 - Solaris
 - Linux
 - Tru64 UNIX
 - Mac OS X





Çoklu İş Parçacığı Modelleri

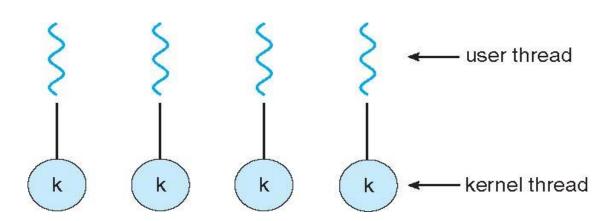
- Çok-a-bir
- Bir-e-bir
- Çok-a-çok





Bir-e-Bir

- Her kullanıcı-seviyeli iş parçacığı, bir çekirdek iş parçacığı ile ilişkilendirilir.
- Kullanıcı düzeyinde bir iş parçacığı oluşturmak, bir çekirdek iş parçacığı oluşturur
- Çok-a-tek'e göre daha fazla eşzamanlılık sağlar
- İşlem başına düşen iş parçacığı sayısı, bazen ek yük(overhead) nedeniyle kısıtlanmıştır
- Örnekler:
 - Windows NT/XP/2000
 - Linux
 - Solaris 9 ve üstü

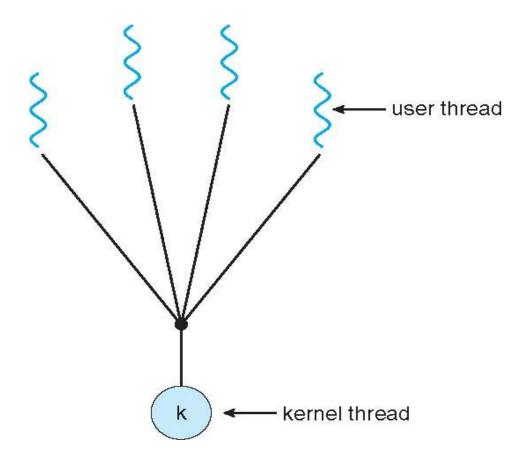






Çok-a-bir

- Birden fazla kullanıcı-seviyeli iş parçacığı, tek bir çekirdek iş parçacığı ile ilişkilendirilir.
- Bir iş parçacığı engelleme herkesin engellenmesine neden olur
- Birden çok iş parçacığı, çok çekirdekli sistemde paralel çalışmayabilir, çünkü bir seferde sadece bir tane çekirdek işlemde olabilir.
- Az miktardaki sistemler bu modeli kullanır
- Örnekler :
 - Solaris Green iş parçacığı
 - GNU Portable iş parçacığı

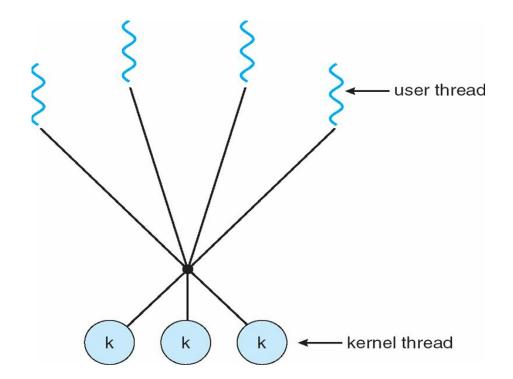






Çok-a-Çok Modeli

- Çok sayıda kullanıcı-seviyeli iş parçacığının, yine çok sayıda çekirdek iş parçacığı ile ilişkilendirilmesine izin verir.
- İşletim sisteminin yeterli sayıda çekirdek iş parçacığı oluşturmasına izin verir.
- Solaris 9 ve önceki sürümlerinde
- ThreadFiber paketi ile Windows NT/2000

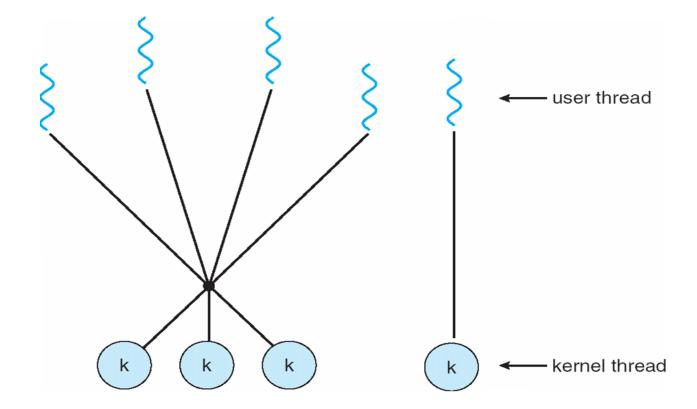






İki-Seviyeli Model

- Bir kullanıcı-iş parçacığının, bir çekirdek iş parçacığına bağlı olmasına izin vermesi dışında Çok-a-Çok modeli ile benzerdir.
- Örnekleri :
 - IRIX
 - HP-UX
 - Tru64 UNIX
 - Solaris 8 ve önceki sürümler







İş Parçacığı Kütüphaneleri

- İş parçacığı kütüphanesi programcılara API vasıtasıyla iş parçacıkları oluşturma ve bunları yönetme imkanı sağlar.
- İki temel uygulama yöntemi
 - Kütüphane tamamen kullanıcı tarafındadır(Çekirdek desteği olmadan).
 Kütüphane için kodlar ve veri yapıları kullanıcı tarafındadır.
 Kütüphaneden bir fonksiyonun çağrılması yerel fonk. çağırma gibi olur sistem çağrısı değil.
 - Çekirdek-seviyesinde kütüphane, işletim sistemi tarafından sağlanır.
 Kütüphane için kodlar ve veri yapıları çekirdek tarafındadır.
 Kütüphaneden bir fonksiyonun çağrılması sistem çağrısı çağırma gibi olur.
- İki türlü iş parç. oluşturma tekniği var; Asenkron şekilde, ebeveyn çocuk iş parçacığını oluşturduktan sonra çalışmaya devam eder (Eş zamanlı çalışırlar). Senkron şeklinde çocuk iş parç. İşleminin bitirilmesi beklenir





Java İş parçacığı

- Java iş parçacıkları JVM tarafından yönetilir.
- Genelde, işletim sistemi tarafından sağlanan iş parçacığı modelleri kullanılarak gerçekleştirilir.
- Java iş parçacıkları şunlar tarafından oluşturulabilir :
 - iş parçacığı sınıfından türetilerek, ve run() metodu override edilerek kullanılır
 - Runnable arayüzünün (Interface) uygulanması ile

```
public interface Runnable
{
    public abstract void run();
}
```





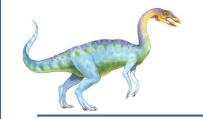
Java Çoklu Iş parçacığı Programı

```
class Sum
  private int sum;
  public int getSum() {
   return sum;
  public void setSum(int sum) {
   this.sum = sum;
class Summation implements Runnable
  private int upper;
  private Sum sumValue;
  public Summation(int upper, Sum sumValue) {
   this.upper = upper;
   this.sumValue = sumValue;
  public void run() {
   int sum = 0;
   for (int i = 0; i <= upper; i++)
      sum += i;
   sumValue.setSum(sum);
```



Java Çoklu Iş parçacığı Programı (Devam)

```
public class Driver
  public static void main(String[] args) {
   if (args.length > 0) {
     if (Integer.parseInt(args[0]) < 0)</pre>
      System.err.println(args[0] + " must be >= 0.");
     else {
      Sum sumObject = new Sum();
      int upper = Integer.parseInt(args[0]);
      Thread thrd = new Thread(new Summation(upper, sumObject));
      thrd.start();
      try {
         thrd.join();
         System.out.println
                 ("The sum of "+upper+" is "+sumObject.getSum());
       catch (InterruptedException ie) { }
   else
     System.err.println("Usage: Summation <integer value>"); }
```



Pthread İş parçacığı

- Kullanıcı-seviyesinde ya da çekirdek-seviyesinde olabilir.
- İş parçacığı oluşturma ve senkronizasyon için bir POSIX standardı (IEEE 1003.1c) vardır.
- Tanımlama, uygulama değil
- API, iş parçacığı kütüphanesinin davranışını belirtir. Uygulama kütüphanenin oluşumuna/gelişimine bağlıdır.
- UNIX işletim sistemlerinde (Solaris, Linux, Mac OS X) yaygındır.

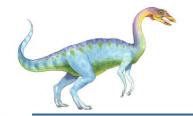




Pthread Örneği

```
#include <pthread.h>
#include <stdio.h>
int sum; /* this data is shared by the thread(s) */
void *runner(void *param); /* threads call this function */
int main(int argc, char *argv[])
  pthread_t tid; /* the thread identifier */
  pthread_attr_t attr; /* set of thread attributes */
  if (argc != 2) {
     fprintf(stderr, "usage: a.out <integer value>\n");
     return -1;
  if (atoi(argv[1]) < 0) {
     fprintf(stderr, "%d must be >= 0\n", atoi(argv[1]));
     return -1;
```

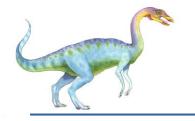




Pthread Örneği (Devam)

```
/* get the default attributes */
  pthread_attr_init(&attr);
  /* create the thread */
  pthread_create(&tid,&attr,runner,argv[1]);
  /* wait for the thread to exit */
  pthread_join(tid,NULL);
  printf("sum = %d\n", sum);
/* The thread will begin control in this function */
void *runner(void *param)
  int i, upper = atoi(param);
  sum = 0;
  for (i = 1; i <= upper; i++)
     sum += i;
  pthread_exit(0);
```





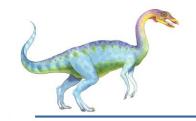
Pthreads Code for Joining 10 Threads

```
#define NUM_THREADS 10

/* an array of threads to be joined upon */
pthread_t workers[NUM_THREADS];

for (int i = 0; i < NUM_THREADS; i++)
   pthread_join(workers[i], NULL);</pre>
```





Win32 API Çoklu iş parçacığı

- iş parçacığı kütüphanesi Çekirdek tarafındadır
- Birçok açıdan Pthreads tekniğine benzer yapıda
- windows.h header dosyasını içermesi zorunlu
- Herhangi bir veri global olarak deklare edilir. Prosesdeki bütün fonk. ulaşabilir



Win32 API Çoklu iş parçacığı C Programı

```
#include <windows.h>
#include <stdio.h>
DWORD Sum; /* data is shared by the thread(s) */
/* the thread runs in this separate function */
DWORD WINAPI Summation(LPVOID Param)
  DWORD Upper = *(DWORD*)Param;
  for (DWORD i = 0; i <= Upper; i++)</pre>
     Sum += i;
  return 0:
int main(int argc, char *argv[])
  DWORD ThreadId;
  HANDLE ThreadHandle;
  int Param;
  if (argc != 2) {
     fprintf(stderr, "An integer parameter is required\n");
     return -1;
  Param = atoi(argv[1]);
  if (Param < 0) {
     fprintf(stderr, "An integer >= 0 is required\n");
     return -1;
```



Win32 API Çoklu Iş parçacığı C Programı (Devam)

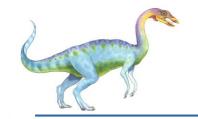
```
/* create the thread */
ThreadHandle = CreateThread(
  NULL, /* default security attributes */
  0, /* default stack size */
  Summation, /* thread function */
  &Param, /* parameter to thread function */
  0, /* default creation flags */
  &ThreadId); /* returns the thread identifier */
if (ThreadHandle != NULL) {
   /* now wait for the thread to finish */
  WaitForSingleObject(ThreadHandle,INFINITE);
  /* close the thread handle */
  CloseHandle(ThreadHandle);
  printf("sum = %d\n",Sum);
```



Implicit Threading

- İş parçacıkları sayısı arttıkça, program doğruluğu daha da zorlaştı.
- İş parçacıklarının oluşturulması ve yönetimi Derleyiciler ve run-time kütüphaneleri tarafından yapılmaya başlandı
- Genel 3 metot var;
 - Thread havuzları
 - OpenMP
 - Grand Central Dispatch (Gönderim merkezleri)
- Diğerleri, Microsoft Threading Building Blocks (TBB) ve java.util.concurrent package





Iş Parçacığı Havuzları

- Bir havuz içerisinde, çalışmayı bekleyen iş parçacığı dizisi oluştur
- Avantajları:
 - Genellikle var olan bir iş parçacığına cevap vermek yeni bir iş parçacığı oluşturmaktan biraz daha hızlıdır.
 - Uygulama içindeki iş parçacıkları sayısının havuz boyutuyla sınırlandırılmasını sağlar
 - Görev oluşturma mekanizmasında gerçekleştirilecek görevin ayrı olması, görevin yürütülmesi için farklı stratejilere izin verir.
- Windows API İş parç. Havuzlarına izin verir

```
DWORD WINAPI PoolFunction(AVOID Param) {
    /*
    * this function runs as a separate thread.
    */
}
```





OpenMP

- C, C ++, FORTRAN için bir API ve Derleyici yönergesi kümesi
- Paylaşılan bellek ortamlarında paralel programlama için destek sağlar
- Paralel bölgeleri tanımlar paralel çalışabilen kod blokları

```
#pragma omp parallel
```

Çekirdek kadar çok İş parç. Oluşturun

```
#pragma omp parallel for
    for(i=0;i<N;i++) {
        c[i] = a[i] + b[i];
}</pre>
```

For döngüsünü paralel olarak çalıştır

```
#include <omp.h>
#include <stdio.h>
int main(int argc, char *argv[])
  /* sequential code */
  #pragma omp parallel
     printf("I am a parallel region.");
  /* sequential code */
  return 0;
```

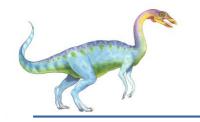




Grand Central Dispatch

- Mac OS X ve iOS İşletim Sist. İçin geliştirilmiş Apple teknolojisi
- C, C ++ dilleri uzantıları, API ve run-time kütüphaneleri
- Paralel bölümlerin tanımlanmasına izin verir
- İş parçacıklarının detaylarını yönetir
- Blok, basitçe kendi başına çalışan bir iş birimi.
- Blok "^{ }" içinde tanımlanır ^ { printf("I am a block"); }
- Bloklar Gönderim kuyruğuna yerleştirilir
 - Kuyruktan kaldırıldığında, Bloku, yönettiği iş parçacığı havuzundan mevcut bir iş parçacığına atar.





Grand Central Dispatch

- İki tür gönderme kuyruğu:
 - seri FIFO düzenine göre kaldırılan bloklar, herbir prosesin kendine ait kuyruğu vardır, ana kuyruk olarak adlandırılır
 - Programcılar, program içinde ek seri kuyruklar oluşturabilir
 - Eş zamanlı FIFO sırasına göre kaldırılır, ancak aynı anda birkaç tane çıkartılabilir
 - b düşük, varsayılan, yüksek olarak üç sistem Öncelikli kuyruk modeli var

```
dispatch_queue_t queue = dispatch_get_global_queue
    (DISPATCH_QUEUE_PRIORITY_DEFAULT, 0);

dispatch_async(queue, ^{ printf("I am a block."); });
```

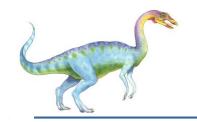




İş parçacığı Sorunları

- fork() ve exec() sistem çağrılarının anlamı çoklu iş parçacıklı yapıda değişir.
- Sinyal işleme
 - Senkron ve Asenkron
- Hedeflenen iş parçacıklarının sonlandırılması
 - Asenkron ya da deferred (gecikmeli)
- İş parçacığı- Yerel depolama
- Çizelgeleyici aktivasyonları





fork() ve exec()'in Semantiği

- fork() yalnızca çağırılan iş parçacığını mı kopyalar yoksa tüm iş parçacıklarını mı?
- Proseslerde fork() sistem çağrısının yeni proses oluşturduğundan bahsetmiştik.
 Unix'de iki türlü fork() çağrısı vardır;
 - Fork() çağrısında bulunan iş parçacığı kopyalanır
 - Fork() çağrısında bulunan iş parçacığının prosesindeki tüm iş parçacıkları kopyalanır
- exec() sistem çağrısı Aynı şekilde çalışır ve tüm proses (Bütün iş parçacıkları dahil)
 yer değiştirir

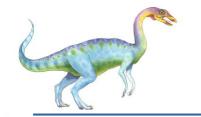




Sinyal İşleme

- Sinyaller UNIX sistemlerde belirli bir olayın meydana geldiğini belirtmek için kullanılır.
- Sinyal işleyiciler sinyalleri işlemek için kullanılır
 - 1. Belirli bir olay tarafından sinyal oluşturulur.
 - 2. Sinyal prosese iletilir.
 - 3. 2 Sinyal işleyicisi tarafından sinyaller işlenir.
 - 1. Varsayılan
 - Kullanıcı tanımlı
- Her sinyalin varsayılan bir işleyicisi vardır ve sinyal işleneceği zaman çekirdek tarafından yürütülür
 - Kullanıcı tanımlı işleyiciler varsayılan değerin üzerine yazılabilirler
 - Tek iş parçacıklıda sinyal prosese iletilir. !

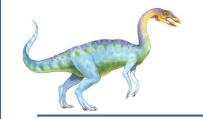




Sinyal İşleme

- Çoklu iş parçacıklı da seçenekler:
 - Sinyali uygulayan iş parçacığına sinyali gönder
 - Sinyali proses içindeki herbir iş parçacığına gönder
 - Sinyali proses içindeki belirli iş parçacıklarına gönder
 - Proses içinde tüm sinyalleri alan özel bir iş parçacığı belirle
- Senkron gönderimde sinyal sadece olay olmasına sebep olan iş parçacığına gönderilir
- Asenkron gönderim ise tam kesin değil mesela bir olay olduğunda (Mesela Ctrl+c'ye basıldı) bu olay tüm iş parçacıklarına gönderilebilir.





Sinyal İşleme

Sinyal ileten UNIX fonksiyonu:

 POSIX Pthread'lerinde istenilen iş parçacığına sinyal gönderilebilmesi aşağıdaki komutla sağlanmaktadır;

- Windows açıktan sinyalleri desteklemez. Asenkron prosedür çağrısı kullanarak sinyallerin benzeri işleri görmektedir
 - APC =~ UNIX'de asenkron sinyal





İş Parçacığı İptali

- İş parçacığının işlemi bitmeden önce sonlandırılması.
- İptal edilecek iş parçacığı hedef iş parçacığı olarak adlandırılır.
- İki genel yaklaşım vardır:
 - Asenkron iptalde, hedef iş parçacığı hemen sonlandırılır.
 - Gecikmeli iptal, periyodik olarak hedef iş parçacığının iptal edilmesinin gerekip gerekmediğinin kontrol edilmesi sağlanır. Aslında iş parçacığına kendisini sonlandırma fırsatı sunar.
- Pthreads de iş parçacığı oluşturma ve iptal etme;

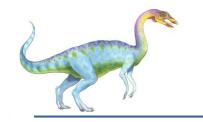
```
pthread_t tid;

/* create the thread */
pthread_create(&tid, 0, worker, NULL);

. . .

/* cancel the thread */
pthread_cancel(tid);
```



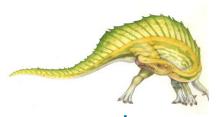


İş Parçacığı İptali

 İş parçacığının iptal edilmesi isteği geldiğinde sonlandırma işlemi iş parçacığının durumuna göre gerçekleşir;

| Mode | State | Туре |
|--------------|----------|--------------|
| Off | Disabled | _ |
| Deferred | Enabled | Deferred |
| Asynchronous | Enabled | Asynchronous |

- İş parçacığı iptal edilmeyi geçersiz duruma getirmiş ise iptal işlemi için geçerli durumuna gelene kadar beklenir
- Varsayılan tip gecikmeli dir.
 - İptal edilme işlemi sadece iş parçacığının iptal edilme noktasına geldiğinde gerçekleşir.
 - pthread_testcancel()
 - Sonra cleanup handler çağrılır





İş Parçacığına Özel Veri

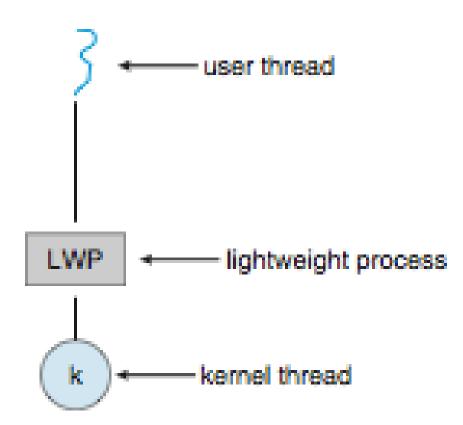
- Thread-local storage (TLS) olarak adlandırılır
- Her iş parçacığı kendi verisinin kopyalanmasına izin verir.
- İş parçacığı oluşturma sürecinin kontrol edilemediği durumlarda yararlıdır.
 (örneğin, iş parçacığı havuzu kullandığınızda)
- Yerel değişkenlerden farklıdır
 - Yerel değişkenler sadece fonksiyon çağırıldığı süre boyunca görünür olur
 - TLS ise fonksiyonlar çağırmaları boyunca görünür olur
- Statik veriye benzerdirler
 - TLS herbir iş parçacığı için tekildir

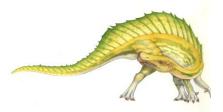


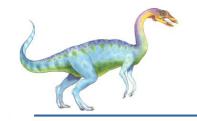


İş Çizelgeleyici Aktivasyonları

- Çekirdek ile iş parçacığı kütüphanesi arasında iletişime ihtiyaç duyulur (Hem Çok-a-Çok hemde İki-seviyeli modellerde). Bu sayede uygulamaya tahsis edilen çekirdek iş parçacıklarını sayısını ayarlanır
- Kullanıcı iş parç. ile çekirdek iş parç. Ortasında bir veri yapısı kullanılır. Buna hafi prosesler denir.
 - Hangi prosesin kullanıcı iş parçacığını yürütmesine karar verir
 - Herbir LWP çekirdek iş parçacığı ile ilişkilendirilmiştir
 - Ne kadar LWP üretilecek?
 - Tek işlemci de CPU-bağımlı uygulama varsa 1 LWP gerekli. Eğer I/O bağımlı uyg için birden fazla LWP olabilir.



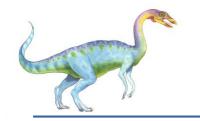




İş Çizelgeleyici Aktivasyonları

- İş çizelgeleyici aktivasyonları, upcalls'ı destekler. çekirdekten iş parçacığı kütüphanesine yönelik bir iletişim mekanizmasıdır.
- Bu iletişim, bir uygulamanın yeter sayıda çekirdek iş parçacığını sürdürebilmesini sağlar

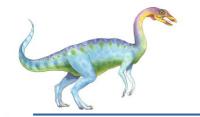




İşletim Sistemleri Örnekleri

- Windows XP iş parçacıkları
- Linux iş parçacıkları





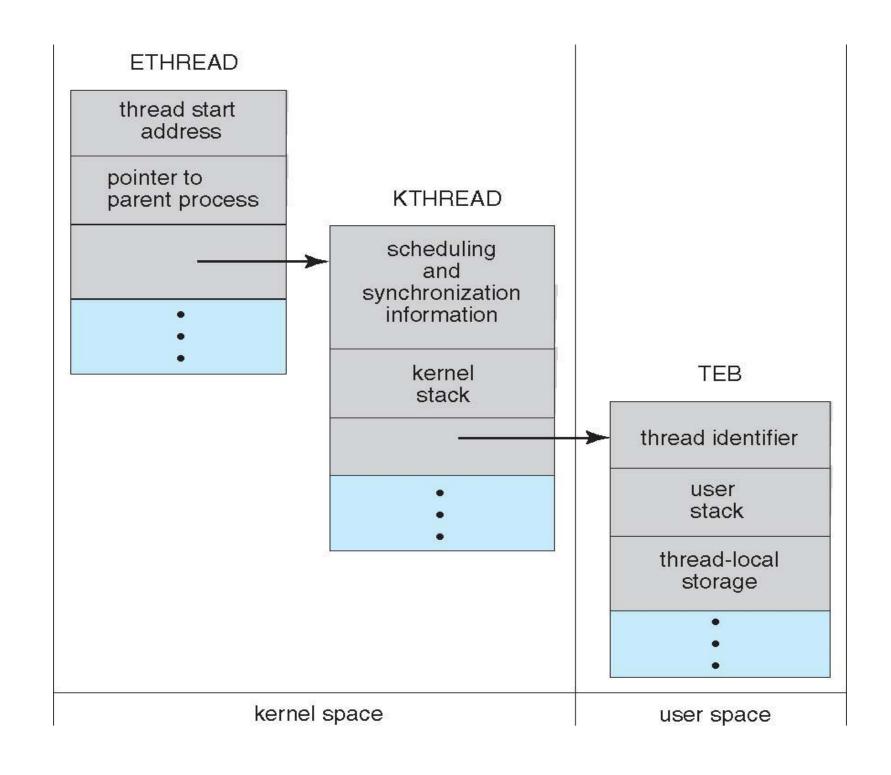
Windows XP iş parçacıkları

- Bir-e-bir model uygulanır.
- Her iş parçacığı şu özellikleri içerir :
 - Bir iş parçacığı id'si
 - Kaydedici seti
 - Ayrı kullanıcı ve çekirdek yığınları
 - Özel veri depolama alanları
- Kaydedici seti, yığınlar ve özel depolama alanı, iş parçacığının İçeriği olarak bilinir.
- Bir iş parçacığı, temel veri yapılarını içerir:
 - ETHREAD (yürütücü iş parçacığı bloğu)
 - KTHREAD (çekirdek iş parçacığı bloğu)
 - TEB (iş parçacığı ortamı bloğu)

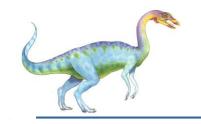




Windows XP iş parçacığı Veri Yapıları







Linux Iş Parçacığı

- Linux iş parçacığı yerine görevler terimini kullanır
- İş parçacığı oluşturulma işlemi clone() sistem çağrısı ile yapılır.
- clone() çocuk görevin (task), ebeveyn görevin adres alanını paylaşmasını sağlar.





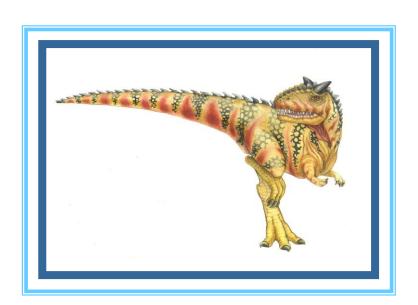
Linux Iş Parçacığı

- fork() ve clone() sistem çağrıları
- Proses ve iş parçacığı arasında ayrım yapmaz.
- clone () proses oluşturma üzerine paylaşımı belirlemek için seçeneklere sahiptir
- struct task_struct proses veri yapılarını gösterir (paylaşımlı veya tek)
 - Kontrol bayrakları

| flag | meaning | |
|---------------|------------------------------------|--|
| CLONE_FS | File-system information is shared. | |
| CLONE_VM | The same memory space is shared. | |
| CLONE_SIGHAND | Signal handlers are shared. | |
| CLONE_FILES | The set of open files is shared. | |



Bölüm 4 Sonu



BSM 309 – İşletim Sistemleri Yrd.Doç.Dr. Abdullah SEVİN